

Różnicowanie słuchowe i artykulacyjne głosek opozycyjnych s-sz

Ćwiczenia logopedyczne z elementami sensoryki

Drodzy Rodzice!

Ćwiczenia różnicujące wykonujemy, gdy dziecko prawidłowo realizuje wymienione głoski natomiast myli je w wypowiedziach.

Układ narządów artykulacyjnych przy realizacji w/w głosek:

SZ- język za górnymi zębami, zbliża się do wałka dziąsłowego, wargi ułożone w tzw. ryjek.

S- język za dolnymi zębami, wargi ułożone jak do uśmiechu.

- Przed przystąpieniem do ćwiczeń artykulacyjnych pamiętajmy o gimnastyce języka i warg.

Przykładowe ćwiczenia:

- „Głaskanie podniebienia” czubkiem języka, buzia szeroko otwarta.
- Oblizywanie dolnej i górnej wargi przy ustach szeroko otwartych / krążenie językiem/.
- Wysuwanie języka i cofanie w głąb jamy ustnej.
- Kląskanie językiem.
- Dotykanie czubkiem języka na zmianę do górnych i dolnych zębów, przy maksymalnym otwarciu ust.
- Język wysunięty w kształcie grota wykonuje poziome ruchy wahadłowe od jednego do drugiego kącika ust.
- Wysuwanie warg w „ ryjek”, cofanie w „ uśmiech”.
- Wysuwanie warg następnie przesuwanie warg w prawo, w lewo.
- Cmokanie.
- Wysuwanie warg następnie krążenie wysuniętymi wargami.

Kolejne zabawy łączą ćwiczenia logopedyczne z sensoryką. Wspierają rozwój prawidłowej wymowy, małej motoryki, świadomości czuciowo-ruchowej, dotykowej dziecka.

- **Ćwiczenia słuchu fonemowego.** Słuch fonemowy to umiejętność różnicowania słuchowego wyrazów podobnych brzmieniowo.

Przykładowe paronimy: kasa-kasza, kaszki-kaski, szale-sale, wąż-wąs, kosz-kos, szum-sum, szyna-syna, szybki-sypki, szyte-syte, szyk-syk, liszki-liski, marsz-Mars, nasz-nas, wasz-was, podpisz-podpis.

Jak przebiega zabawa?

Dorosły pyta dziecko, czy wyrazy np. „kosz-kos” są takie same. Jeżeli dziecko odpowie prawidłowo, że „nie”, może przypiąć czerwoną klamerkę na pudełku z napisem „Nie”. W przypadku trudności powtarzamy paronimy jeszcze raz, wyjaśniamy dziecku co oznaczają te wyrazy. Następnie podajemy dziecku kolejne pary np. wąż-wąs, kasza-kasza, wąż -wąs itd.

Proszę zwrócić uwagę, że podczas zabawy podajemy dziecku zestawienia różne i takie same. Dziecko nie powtarza paronimów - tylko słucha. W zależności od odpowiedzi dziecko przypina klamerki na odpowiednich pudełkach. Może potem policzyć klamerki, odpowiedzieć na którym pudełku jest ich np. więcej, policzyć o ile więcej. Podczas tej zabawy możemy więc z dzieckiem ćwiczyć również umiejętności matematyczne.

w prawidłowym wymawianiu głosek s-sz.

Co potrzebujemy?

- bąbelkową, Folię
- obrazkowe ze słownictwem zawierającym ćwiczone głoski. Karty

Przebieg zabawy.

Karty układamy pod folią. Nazywamy konkretny obrazek, dziecko powtarza i jeżeli wymówi nazwę poprawnie to wskazuje, najlepiej bosso, na wymienioną kartę, próbując zbić pęcherzyki powietrza. Jeżeli pojawiają się problemy artykulacyjne, przypominamy układ narządów artykulacyjnych przy głoskach: s, sz

Możemy zmodyfikować zabawę:

- dziecko
samodzielnie nazywa obrazek znajdujący się pod folią tzn. dorosły nie podaje mu od razu wzorca słuchowego nazwy;
- dziecko
powtarza po dorosłym nazwę obrazka, palcami dłoni naciska na bąble.

W warunkach domowych możemy zachęcić dziecko do samodzielnego wykonania kart obrazkowych.

Przykładowy materiał językowy do ćwiczeń w różnicowaniu głosek :

SZ: szalik, szafa, szuflada, szabla, uszy, wieszak, koszula, poduszka, kasztany, kalosze, puszka, nóż, wąż, jeź, kapelusz;

S: sanki, samochód, samolot, sukienka , sałata, osa, miska, włosy, listy, pasta, las, pies, ananas, długopis.

Ćwiczone głoski znajdują się na początku, w środku, na końcu wyrazów.

Życzę przyjemnej zabawy

Elżbieta Kicińska